

Søndagstanker

21. juni 2020

2. søndag efter Trinitatis

Der er nogle søndage, hvor teksterne giver mening og andre, hvor de ikke gør. Og så er der dem, hvor de giver mening, men alligevel ikke er til at forstå, fordi det, der kræves er helt uden for en nutidig forståelsesramme. Sådan én er 2. søndag efter Trinitatis.

Teksten, der prædikes over, er hentet fra Lukasevangeliet, så dan cirka midt i. På et tidspunkt, da rigtig mange mennesker fulgte med Jesus rundt i landet, vender Jesus sig om og taler torden til dem. Han advarer dem om, at det ikke er nok, bare at følge med og lytte til gode ord fra Gud. Det koster også noget. Det koster, at man lægger afstand til alt det, man ellers har kær. "Hvis nogen kommer til mig og ikke hader sin familie, ja sit eget liv, kan han ikke være min discipel", siger Jesus.

Det er da underligt. Behøver man ligefrem at hade alt det, der ellers fylder ens liv, for at være i lære hos Jesus? En sær tankegang, vil vi sige i vores tid.

Måske er problemet til dels sprogligt. I antikkens tankegang er der "elske" og "hade" og ikke noget indimellem. Enten elsker man, eller også hader man. For en nutidig tankegang giver det ingen mening. Vi vil sige, at man kan elske mange ting, og man kan også elske dele af noget. Og had er ikke noget, vi efterstræber eller ønsker at dyrke. Vi vil hellere prøve at inddæmme had og nuancere tingene, indtil hadet er reduceret til en håndterbar størrelse.

Men Jesus taler ud af og ind i en semitisk antik tankegang, og vi må prøve at forstå hans anliggende i en oversat form.

Der ligger et valg i ordene at elske og at hade. Et menneske vælger noget til og noget fra. Der ligger også en personlig orientering og prioritering i det. Måske kunne det åbne op for forståelsen, hvis vi ser på det i eksempler. Lad os sige, at et menneske er blevet fascineret og grebet af de lignelser, Jesus har fortalt. Lignelserne har forandret den måde, han eller hun har forstået verden på. Det vil gøre, at man også ser på det, man har kært og lader den nye forståelse ændre på ens forhold til sine kære. Lignelserne viser os, at de store kræfter, Gud har lagt ind i sit skaberværk, ligger gemt i det univers, troen åbner på for. Kærligheden er så stærk, så den ikke bare giver mening til livet her og nu med dem, vi holder af, men også i det Guds Rige, der er troens og håbets hjem. Det stiller forholdet til dem, man elsker i relief og kan ikke undgå at forandre det.

Det, man elsker og følger, har konsekvenser, fordi det reviderer alt andet, også selvforståelsen og forholdet til éns nærmeste. Elsker man Jesu lignelser, vil det veje tungt også i forholdet til dem, man holder af. Er det at hade? Nej, ikke som vi i dag forstår ordet "had". Men det forandrer og udfordrer også det, man indtil nu har haft kær.

Jeg tror, det er dét, Jesus mener, når han siger, man skal "hade" sine nærmeste. Man skal, hvis man vil lære af Jesus, være klar til at tage HELE sin livsforståelse op til revision. Man kan ikke være en discipel af Jesus, hvis man slår eller misbruger nogen. Heller ikke, hvis man ikke har andet end penge og magt i hovedet. Man kan ikke være i lære hos Jesus og samtidig nægte at dele sine midler og evner med andre. Det må have nogle konsekvenser at lytte til Jesus.

Til at understøtte den pointe bruger Jesus et lille billede af en mand der går i gang med et byggeri. Laver han ikke først et budget og ser, om han har pengene til at fuldføre byggeriet FØR han går i gang? Og ligesådan en general: ser han ikke først på sine ressourcer og sine styrker, FØR han går i krig? Eller lader være, hvis han er oppe imod en overmagt? Det er to fine små illustrationer, som får det til at stå soleklart hvad pointen er: den, der har sat sig for at have Jesus som læremester, skal være forberedt på at blive rystet i sin grundvold. Man skal forvente at blive forandret af det, man lærer af Jesus. Til gengæld vil man undgå at blive udvandet i sin værdisætning. Det er ikke måske ikke alle ting, man er parat til at blive udfordret på - men det bliver man alligevel. Og så vil det vise sig, OM man virkelig var parat til at blive en Jesu discipel eller ej.

Søndagens tekster findes her:

<https://www.bibelselskabet.dk/2-s-efter-trinitatis-fra-anden-raekke>